

SBSO De Mast

Kleiryt 5

Merksplas

Tel. 014 63 10 65

Fax 014 63 21 49

E-mail: sbso-merksplas@telenet.be

Website: www.demast.be

VISIETEKST

Opleidingsvorm 4 – ASS Type 4

Inhoudsopgave

1	WAT IS BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS OPLEIDINGSVORM 4 – ASS TYPE 4?	2
2	DOELGROEP	2
3	DOELEN	2
4	WAARDEN BINNEN HET PEDAGOGISCH PROJECT VAN HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS	3
4.1	IEDERE LEERLING IS UNIEK!	3
4.2	MAXIMALE INTEGRATIE IN DE SAMENLEVING!.....	3
4.3	VAN NEUTRALITEIT NAAR ACTIEF PLURALISME!.....	3
4.4	EEN DYNAMISCH MENS- EN MAATSCHAPPIJBEELD WAARIN MENSEN VRIJ ZIJN!.....	3
4.5	OPEN COMMUNICATIE!	3
5	PIJLERS VAN DE OV4-WERKING	4
5.1	ONDERWIJS IN KLEINE KLASGROEPEN	4
5.2	INDIVIDUEEL HANDELINGSPLAN	4
5.3	PERMANENTE EVALUATIE VAN LEERVORDERINGEN EN GEDRAG.....	4
5.4	AUTI-WERKING: VOORSPELBAARHEID, VERHELDERING, STRUCTUUR	4
5.5	DE LEERLINGENBEGELEIDING	5
5.6	MODERNE ONDERWIJSMIDDELEN	5
5.7	SCHOOLREGLEMENT	6
6	HET STUDIEAANBOD	6
6.1	DE EERSTE GRAAD.....	7
6.1.1	<i>Het 1ste leerjaar A</i>	7
6.1.2	<i>Het 1ste leerjaar B</i>	8

1 Wat is buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 4 – ASS Type 4?

In het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 4 (OV4) werken we met de leerplannen van het gewoon secundair onderwijs van het GO! Dat betekent dat de leerlingen op het eind van een graad de eindtermen en ontwikkelingsdoelen van het gewoon onderwijs moeten behalen. De leerlingen behalen op het eind van hun studies hetzelfde diploma als in het gewoon onderwijs en worden voorbereid om verder te studeren en/of om zich te integreren via tewerkstelling. Het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 4 biedt een ruimere omkadering afgestemd op de specifieke noden van de individuele leerling: kleine klasgroepen (7 leerlingen), leerkrachten met expertise in autismespectrumstoornissen, een beperkt aantal leerkrachten, paramedische ondersteuning indien dit aangewezen is, een handelingsplan op maat van de jongere in samenwerking met de ouders, een gestructureerde omgeving en studiebegeleiding na de lessen.

2 Doelgroep

Binnen OV4 verwelkomen we normaalbegaafde jongeren met een diagnose autisme die in het gewoon onderwijs dreigen vast te lopen vanuit hun sociaal-emotioneel functioneren, vanwege de onmogelijkheid van de school om de omgeving aan te passen aan de individuele noden, ...

Oriënteringscriteria

De leerling heeft een diagnose autisme zonder gedragsstoornis (een diagnose opgesteld door een kinderpsychiater, een COS of een referentiecentrum).

Er is een attest en een verantwoordingsprotocol van het begeleidend CLB.

De leerling heeft voldoende inzicht en beschikt over de nodige schoolse vaardigheden om het leerplan van het gewoon onderwijs aan te kunnen.

De begeleidingsmogelijkheden van het gewoon onderwijs zijn ontoereikend. De leerling mist daardoor ontwikkelingskansen. Zijn schoolloopbaan komt vast te zitten.

3 Doelen

Wij willen onze leerlingen begeleiden in:

- Het maximaal ontplooiën van hun persoonlijkheid
- Het behalen van een diploma secundair onderwijs
- Het zich volwaardig integreren in het gewone leven
- Het zich voorbereiden op een studie in het hoger onderwijs

4 Waarden binnen het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs

4.1 Iedere leerling is uniek!

Onze school behoort tot het GO! Onderwijs van de Vlaamse gemeenschap. Ze wil elk individu kansen bieden op een optimale ontwikkeling; een ontwikkeling die gedifferentieerd is naar ieders talent. Binnen OV4 krijgen leerlingen onderwijs op maat, een individueel aangepaste pedagogisch-didactische begeleiding. Het pedagogisch project van het GO! (PPGO) streeft de totale ontwikkeling van de persoon na, de verwerving van kennis en inzicht, de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes, met bijzondere aandacht voor een kritische en creatieve ingesteldheid ten aanzien van mens, natuur en samenleving. In onze school moet de eigenheid van iedere leerling tot haar recht komen: talenten moeten ontwikkeld en interesses moeten aangescherpt worden.

4.2 Maximale integratie in de samenleving!

De leerling is niet alleen een individu, maar ook een gemeenschapswezen. Wij spannen ons in om de wisselwerking tussen het individu en de gemeenschap zo harmonisch mogelijk te laten verlopen. In die zin zal de vorming die wij de leerlingen aanbieden belangrijke sociaal-maatschappelijke componenten bevatten. Leerlingen worden intensief begeleid op weg naar de samenleving, op weg naar een job, naar een zinvolle vrijetijdsbesteding. Stagegevers en werkgevers worden geïnformeerd over wat autisme inhoudt en over mogelijke en noodzakelijke aanpassingen op de stage- en werkvloer, opdat een stage- of werktraject zou kunnen slagen. Mekaar bevragen en het uitwisselen van informatie zijn sleutelementen. Intensieve samenwerking is op dit terrein noodzakelijk.

4.3 Van neutraliteit naar actief pluralisme!

Mensen van alle overtuigingen zijn welkom in het GO! en hun eigenheid wordt er gerespecteerd. Het GO! beschouwt het actief omgaan met deze diversiteit als een meerwaarde en als een pijler. Via dit actief pluralisme beklemtoont het GO! dat de mensheid, ondanks alle verschillen, verbonden is door gemeenschappelijke waarden en doelen.

4.4 Een dynamisch mens- en maatschappijbeeld waarin mensen vrij zijn!

Het GO! voedt op tot sociaal engagement, verantwoord gebruik van de ruimte (ecologische footprint), wereldsolidariteit, verdraagzaamheid en brede belangstelling voor het culturele gebeuren hier en elders.

4.5 Open communicatie!

Ouders, leerling en school zijn partners binnen een democratisch proces waarbinnen participatie een onontbeerlijke vanzelfsprekendheid is. Binnen het individueel handelingsplan vinden ouders, leerling en school elkaar; met elkaar bouwen we samen het onderwijs- en begeleidingstraject van de jongere uit. Die positieve samenwerking beïnvloedt het welbevinden van alle betrokkenen. Wij willen een open school zijn, waar ouders meer dan welkom zijn. Een open-communicatiebeleid voeren is van essentieel belang. We willen maandelijks contactmomenten plannen met de ouders (naast de dagelijkse informatie-overdrachten via agenda). Voor de leerlingen organiseren we een onderbouwde leerlingenbegeleiding via de klastitularis, vertrouwensleerkrachten, een sociaal verpleegkundige, de leerlingenbegeleider en de psycholoogcoördinator.

5 Pijlers van de OV4-werking

5.1 Onderwijs in kleine klasgroepen

De problematiek van onze leerlingen vraagt een setting met een beperkt aantal leerlingen (7 leerlingen). Op die manier kunnen we individuele ondersteuning op maat bieden.

5.2 Individueel handelingsplan

In functie van het bereiken van de ontwikkelingsdoelen (B-stroom) en van de eindtermen (A-stroom) die aan de leerplannen van het gewoon onderwijs (dus ook van OV4) gekoppeld zijn, creëren we individuele leertrajecten voor de leerlingen. Afhankelijk van de mogelijkheden en van de specifieke noden van de leerling (beginsituatie) bouwen we het traject op. Hiervoor is een goede samenwerking met de jongere, met de ouders en met eventuele externe hulpverleners een noodzaak. In de planning worden tussendoelen, de concrete uitvoering en een tijdspad voorzien. De ontwikkeling van de leerling wordt voortdurend geëvalueerd. Elk evaluatiemoment leidt tot een nieuwe beginsituatie. Daaruit worden nieuwe doelen bepaald. Op die manier is handelingsplanning een cyclisch proces op maat van de leerling.

5.3 Permanente evaluatie van leervorderingen en gedrag

We willen dat de leerlingen en de ouders een duidelijk beeld hebben van de leervorderingen in functie van de gestelde doelen. Daarom proberen we een helder en duidelijk evaluatiesysteem te creëren en overzichtelijk en ondubbelzinnig te rapporteren. Leerlingen en ouders zullen via smartschool de leervorderingen kunnen opvolgen. Over het gebruik van smartschool zullen ouders uitgenodigd worden naar een infoavond. Leerlingen leren het platform spelenderwijs gebruiken in de lessen. In de B-stroom wordt het kennen en kunnen geëvalueerd via permanente evaluatie. In de A-stroom wordt het kennen en kunnen geëvalueerd via toetsen en examens (voor de kerst- en paasvakantie en op het einde van het schooljaar) en via permanente evaluatie.

Om gewenst gedrag aan te moedigen krijgen de leerlingen gedragsquoteringen. Voor elk moment van de dag (busvervoer, speeltijd, lessen, studie) krijgt de leerling een A-B-C-D-quotering voor vooropgestelde gedragingen die wij van hen verwachten. A betekent dan: goed gewerkt, B betekent: goed gewerkt, maar ..., C betekent: dit moment verliep moeilijk, probeer volgende keer meer je best te doen, D betekent: je moet je nu herpakken, want het loopt grondig mis.

De te verwachten gedragingen worden door het anti-team bepaald. Mogelijk probleemgedrag wordt steeds gekaderd binnen de problematiek van de leerling, binnen het grote geheel zoals dit geschetst werd in het handelingsplan. Ouders worden bij dit proces steeds actief betrokken. Op basis van de quoteringen op de kaart wordt beslist of de leerling mee mag doen aan de klassikale beloningsactiviteit.

5.4 Anti-werking: voorspelbaarheid, verheldering, structuur

Wij leggen de lat hoog voor onze leerlingen. De voorgeschreven ontwikkelingsdoelen en eindtermen moeten behaald worden. In die zin hebben jongeren met autisme inhoudelijke en organisatorische duidelijkheid en voorspelbaarheid nodig. Heel wat inspanningen zullen nodig zijn om de jongere te "leren leren". Belangrijke klemtonen zullen hier rond gelegd worden in de lessen en een aangepaste studiebegeleiding wordt dagelijks aangeboden na de lessen. De klaslokalen worden ingericht naar de behoeften

van onze doelgroep. Verdere informatie is beschikbaar in de visietekst van de anti-werking.

We leggen de lat hoog voor onze teamleden. Alle teamleden die tewerkgesteld worden in opleidingsvorm 4 volgden doorgedreven nascholingscursussen over autisme. Kennis en inzichten die uit cursussen mee naar school gebracht wordt, wordt gedeeld met teamleden en in team operationeel afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Via vakliteratuur blijven de teamleden op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Een inhoudelijke verwerking wordt door de teamleden aan de orthotheek toegevoegd en is steeds voor iedereen beschikbaar. Het behalen of behaald hebben van het postgraduaat autisme vormt een aanwervingscriterium. De teamleden worden ingeschakeld in de studiebegeleiding na de lesuren. Het team staat in voor alle toezichten en alle extra-begeleidingsactiviteiten (keuzespeeltijden, enz.).

5.5 De leerlingenbegeleiding

De klastitularis is de leerkracht die in de regel het meeste uren les heeft per week met de leerling. Hij/zij is het eerste aanspreekpunt voor de jongere en beheert het handelingsplan. Hij/zij zit ook de klassenraden voor. De jongere kiest zelf een vertrouwensleerkracht uit het begeleidend team. Dit hoeft niet noodzakelijk de klastitularis te zijn; soms vindt de jongere meer aansluiting bij de sociale verpleegster, soms bij een andere leerkracht, de leerlingenbegeleider, de psycholoog-coördinator van de opleidingsvorm, de adjunct-directeur, de directeur, ... In elk geval kan de leerling zelf aangeven dat hij een gesprekje wil met de vertrouwensleerkracht, of kan het initiatief voor een gesprek van de vertrouwensleerkracht uitgaan. Hij begeleidt de jongere in situaties waarin hij het moeilijker heeft. De interne leerlingbegeleider en de psycholoog-coördinator kunnen hierbij ondersteuning bieden. Zij kunnen door de klassenraad aangezocht worden voor het planmatig inlassen van individuele programma's (bv. rond non-verbale signalen, rond omgaan met agressie, enz.).

Naast de zorg in de klas en extra schoolinterne zorg, kunnen ouders, leerlingen en de school een beroep doen op het CLB. Het CLB biedt begeleiding op 4 domeinen: leren en studeren (vragen rond sticordi-maatregelen:stimuleren-compenseren-remediëren-dispenseren, concentratieproblemen, dyslexie,...), onderwijsloopbaan (heroriënteringen tussen opleidingsvormen, begeleiding bij problematische afwezigheden), preventieve gezondheidszorg en psychisch en sociaal functioneren (diagnostisch onderzoek, individuele gesprekken met leerlingen,...). Het CLB kan tevens een beroep doen op externe zorgverleners.

5.6 Moderne onderwijsmiddelen

De Mast engageert zich om de leerlingen te motiveren door gebruik te maken van eigentijdse onderwijsmiddelen (lesmethodieken, ICT, smartschool, smartboard,...). De computerwereld sluit aan bij de leefwereld van de leerlingen. We willen een leeromgeving creëren waarin de leerling gestimuleerd wordt om zowel zelfstandig als coöperatief te leren. Het geleerde uitleggen, tonen en doorgeven aan mekaar is de hoogste vorm van leren en beklijft langer.

De klassen zijn voorzien van computers. We beschikken tevens over verplaatsbare wanden die ervoor zorgen dat de leerling die er nood aan heeft, afgeschermd kan worden van externe prikkels. Op die manier kan hij rustig werken.

5.7 Schoolreglement

Om de schoolse context zo transparant en voorspelbaar mogelijk te maken voor leerlingen en hun ouders, gebruiken we naast een duidelijk en concreet schoolreglement, ook een verkort verhelderend schoolreglement voor de leerlingen dat steeds in de klas ter beschikking ligt.

6 Het studieaanbod

De Mast kiest er voor om tijdens het oprichtingsjaar van OV4 (schooljaar 2009-2010) enkel te starten met het 1ste jaar van de 1ste graad: met een 1A-klas en met een 1B-klas. Tijdens het schooljaar 2010-2011 vervolledigen we de 1ste graad en starten we met een 2A-klas handel en met een BVL (Beroepsvoorbereidend leerjaar) elektriciteit-verzorging-voeding.

We kunnen het studieaanbod van 1A en 1B en tijdens het schooljaar 2010-2011 van 2A en het BVL binnen OV4 het best vergelijken met de pedagogische organisatie van een middenschool in het gewoon onderwijs. De leerlingen krijgen een brede, gemeenschappelijke basisvorming. Samen krijgen we op die manier twee jaar de tijd om te ontdekken over welke talenten de leerlingen beschikken en naar waar hun interesses uitgaan.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 zullen we een tweede graad uitbouwen. Op die manier groeien we mee met onze leerlingen tot en met het 6de jaar secundair onderwijs. Vanaf het schooljaar 2010-2011 organiseren we:

- TSO (Technisch onderwijs) Handel
- BSO (Beroepsonderwijs) Elektriciteit- Verzorging- Voeding

Het GO! wenst aan de scholen uitdrukkelijk een stuk autonomie te geven bij het uitbouwen van een eigen onderwijskundig beleid. Dit doet het door binnen de lessentabellen een aantal lestijden complementair gedeelte te voorzien dat door de school vrij kan ingevuld worden. Wij kunnen dus, in overleg met de participanten, schooleigen accenten leggen.

Dat betekent we in 1A en 1B naast de vakken uit het basisgedeelte in overleg 4 lessen vrij kunnen invullen op maat van de leerlingen (de noden).

- We opteren er voor om seminaries (extra lestijden) in te richten rond het trainen van sociale vaardigheden, rond het leren studeren en rond het ondersteunen van het leren leren via ICT. We denken dat onze leerlingen in die gebieden heel wat extra ondersteuning kunnen gebruiken.

6.1 De eerste graad

6.1.1 Het 1ste leerjaar A

In dit leerjaar ligt de nadruk op de gemeenschappelijke vakken en is er slechts een klein keuzegedeelte. Zowel theoretisch als praktisch aangelegde leerlingen kunnen terecht in de A-stroom. Voor het keuzepakket opteren we voor seminaries die aansluiten bij de behoeften van leerlingen met autisme: het “leren leren”, ondersteund door ICT en het sociaal vaardiger worden.

Voor het vak Godsdienst/N-C Zedenleer maken de ouders een keuze tussen Anglicaanse godsdienst, Islamitische godsdienst, Israëlitische godsdienst, Katholieke godsdienst, N-C Zedenleer, Orthodoxe godsdienst of Protestantse godsdienst.

Vakken Basisvorming	Aantal lestijden
	28
Godsdienst of niet-confessionele zedenleer	2
Aardrijkskunde	2
Biologie	1
Engels	2
Frans	4
Geschiedenis	1
Lichamelijke opvoeding	2
Muzikale opvoeding	1
Nederlands	5
Plastische opvoeding	1
Wiskunde	5
Technologische opvoeding	2
Seminaries Keuzegedeelte	Lestijden
	4
Sociaalvaardigheidstraining	2
ICT	1
Leren leren	1

6.1.2 Het 1ste leerjaar B

Het 1ste leerjaar B is voor jongeren die minder geïnteresseerd zijn voor overwegend theoretisch onderwijs. Na het 1ste leerjaar B kunnen de leerlingen, ofwel naar het Beroepsvoorbereidend leerjaar, ofwel naar het 1ste leerjaar A. Ook hier wordt voor het keuzepakket geopteerd voor dezelfde seminaries gericht naar de behoeften van leerlingen met autisme: sociale vaardigheidstraining en “leren leren”, ondersteund door ICT.

Voor het vak Godsdienst / N-C Zedenleer maken de ouders een keuze tussen Anglicaanse godsdienst, Islamitische godsdienst, Israëlitische godsdienst, Katholieke godsdienst, N-C Zedenleer, Orthodoxe godsdienst of Protestantse godsdienst. De mogelijkheid bestaat om naar keuze 2 of meerdere vakken (A) samen te voegen binnen Project Algemene Vakken (B). Wij zijn van oordeel dat onze leerlingen meer baat hebben bij remediërend onderwijs binnen het vak zelf en bieden bijgevolg geen PAV aan.

Vakken Basisvorming		Aantal lestijden
		28
Godsdienst of niet-confessionele zedenleer		2
Aardrijkskunde	A	1
Frans	A	2
Geschiedenis	A	1
Lichamelijke opvoeding		2
Muzikale opvoeding		1
Natuurwetenschappen	A	2
Nederlands	A	5
Plastische opvoeding		2
Project algemene vakken	B	
Wiskunde	A	4
Technologische opvoeding		6
Seminaries Keuzegedeelte		Lestijden
		4
Sociaalvaardigheidstraining		2
ICT		1
Leren leren		1

